

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta / vedoucího práce

Autor práce: Bc. Veronika Kostecká

Název práce: "It was like a job for me": Transition of Ukrainian refugees to the private rental housing market in the Czech Republic

Autor posudku: Mgr. Ivana Rapoš Božič, Ph.D.

Návrh klasifikace práce: výborně / velmi dobře / dobře / nevyhovující

Základní charakteristika práce.

Veronika Kostecká sa vo svojej práci rozhodla venovať dosiaľ v domácom aj v zahraničnom prostredí málo prebádanej téme pozície utečencov na komerčnom trhu s bývaním. Zamerala sa pri tom špecificky na Pražskú metropolitnú oblasť a prípad utečencov z Ukrajiny, ktorí prišli do Česka po vypuknutí Ruskej invázie na Ukrajinu v roku 2022. Ako hlavný cieľ práce si Veronika Kostecká stanovila preskúmanie a identifikáciu stratégií utečencov z Ukrajiny pri hľadaní ubytovania na komerčnom trhu. Okrem toho ju zaujímali aj motivácie, ktoré vedú utečencov k hľadaniu ubytovania na komerčnom trhu, a bariéry, s ktorými sa pri hľadaní ubytovania stretávajú. Pre splnenie výskumného cieľa si Veronika Kostecká zvolila kvalitatívny výskumný dizajn založený na pološtrukturovaných hĺbkových rozhovoroch s dokopy dvanástimi výskumnými partnerkami. Tento výskumný dizajn jej poskytol možnosť získať hĺbkový vhl'ad do skúseností výskumných partneriek s hľadaním bývania na komerčnom trhu a vytvoril tak robustnú oporu pre jej analýzu. Hlavným analytickým výstupom práce je tak identifikácia troch stratégií, ktoré charakterizovali tranzíciu výskumných partneriek z rôznych typov dočasného ubytovania (hotel, solidárne domácnosti, ubytovanie u rodiny alebo známych) do vlastného bývania. Autorka tieto stratégie zároveň vhodne prepojila s analýzou motivácií, ktoré výskumné partnerky viedli k rozhodnutiu začať hľadať bývanie na komerčnom trhu, ako aj s analýzou individuálnych a štrukturálnych bariér, s ktorými sa počas hľadania bývania stretli. Práca tak ponúka komplexný vhl'ad do problematiky pozície utečencov na komerčnom trhu s bývaním a prináša poznatky, ktoré sú relevantné nielen pre domáce ale aj pre zahraničné debaty o skúsenostiach utečencov s bývaním. Práca má zároveň praktický presah, čo Veronika Kostecká využila na formuláciu niekoľkých odporúčaní pre tvorcov integračných stratégií a verejných politík v oblasti migrácie.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasne formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Áno. Autorka v práci jasne vymedzila ako ciele, tak aj hlavnú výskumnú otázku a výskumné podotázky. Jej analýza aj závery práce týmto cieľom zodpovedajú.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženu metodu a postup řešení?

Áno. Autorka v metodologickej časti práce prehľadne popisuje výskumné metódy, vrátane zberu dát aj následnej analýzy. Osobne veľmi pozitívne hodnotím autorkynu reflexiu etických výziev spojených s výskumom, kde podrobne popisuje, akým spôsobom sa s nimi vysporiadala (kapitola 5.6.).

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Áno. Teoretická část práce vytvárá vhodnou konceptuální oporu pro následnou analýzu a tieto části pôsobia ako konzistentný celkom.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Áno. Práca má prehľadnú a jasnú štruktúru, ktorá pomáha čitateľovi pri orientácii v texte. Text pri čítaní dobre plynie.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhlad autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Autorka si cieľ práce zadefinovala na základe štúdia aktuálne dostupnej domácej aj zahraničnej literatúry a následnej identifikácie medzery vo výskume. Pre naplnenie výskumného cieľa si zvolila vhodný teoretický rámec, ktorý postavila predovšetkým na koncepte stratégií, pri definícii ktorého vychádza primárne z práce Pierra Bourdieh. Autorka sa však voči prílišnému determinizmu Bourdieovského pohľadu na sociálne jednanie vymedzuje a svoj teoretický rámec obohacuje o prístupy feministických autoriek ako napr. Judith Butler, ktoré sa kriticky vysporiadávajú s prezentáciou zraniteľných skupín ako skupín, ktorých jednanie je úplne podmienené tlakmi sociálnej štruktúry. Tento teoretický prístup tak umožnil autorke pristúpiť k utečencov ako k aktívnym a kreatívnym aktérom, ktorých jednanie síce do určitej miery odráža ich pozíciu v sociálnom poli a rozličné formy kapitálu, ktorými disponujú, ale nie je nimi úplne determinované. Ako vedúca práce oceňujem spôsobom, akým sa Veronika Kostelecká s teoretickým rámcom vysporiadala a považujem ho, vzhľadom na tému práce, za vhodne zvolený.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Autorka si pre naplnenie cieľov práce zvolila kvalitatívny výskumný dizajn, ktorý jej umožnil získať hĺbkový vhlad do skúseností svojich výskumných partneriek s hľadaním bývania na komerčnom trhu. Ako výskumný dizajn tak aj zvolená metóda zberu dát (pološtruktúrované hĺbkové rozhovory) sú z môjho pohľadu vzhľadom na tému vhodne vybraté. Veronika Kostelecká nemala pred zahájením svojho výskumu výraznejšie skúsenosti s realizáciou kvalitatívneho výskumu a jeho praktické zvládnutie sa tak musela naučiť takpovediac za pochodu. Ako vedúca práce oceňujem proaktivitu a poctivosť, s ktorými k tejto úlohe pristúpila, a ktoré sa odrážajú aj vo výslednej analýze.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Diskusiu aj záver práce považujem za dobre zvládnuté. Autorka v rámci diskusie zasadzuje svoje výskumné zistenia do širšieho kontextu akademických debát, reflektuje limity výskumu a ponúka niekoľko odporúčaní pre tvorcov integračných stratégií a verejných politík v oblasti migrácie. V závere autorka stručne zhŕňa hlavné výskumné zistenia.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Práca spĺňa kritéria odborného textu.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Autorka pracovala ako s domácimi, tak aj so zahraničnými odbornými textami a práca je tak vhodne zasadená ako do domáceho, tak aj do medzinárodného kontextu. Okrem odkazov na relevantnú literatúru práca obsahuje aj viaceré štatistiky a dáta pochádzajúce z primárnych a sekundárnych zdrojov. Autorka tak preukázala schopnosť samostatnej akademickej práce.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Práca je vhodne členená na jednotlivé kapitoly a podkapitoly. Z hľadiska formátovania práca obsahuje drobné nedostatky (napr. absencia odsadenia priamych citácií, odsadenie začiatku odstavca v úvode kapitoly), ktoré ale nebránia orientácií v texte a celkovej čitateľnosti práce. Oceňujem, že sa Veronika Kostecká rozhodla písať prácu v angličtine, čím ju sprístupnila aj zahraničným čitateľom.

Další poznámky

Veronika Kostecká pracovala samostatne, jednotlivé fázy výskumu so mnou pravidelne konzultovala a pružne reagovala na moje komentáre a pripomienky. Spolupráca s ňou bola obojstranne obohacujúcim procesom.

Celkové hodnocení práce

Práca z môjho pohľadu spĺňa požiadavky kladené na magisterskú prácu v obore sociológie a odporúčam ju k obhajobe. Navrhujem hodnotenie výborne, s ohľadom na priebeh obhajoby.

Otázky a náměty k obhajobě

1. V čom vnímate špecifika postavenia držiteľov dočasnej ochrany z Ukrajiny na českom trhu s bývaním v porovnaní s inými skupinami utečencov prichádzajúcich do Česka? Je podľa vás možné nájsť okrem rozdielov aj nejaké spoločné rysy?
2. Čo pre vás predstavovalo v rámci realizácie vášho výskumu najväčšiu výzvu?
3. Akým spôsobom by ste ďalej rozšírili svoj výskum o situácií utečencov v oblasti bývania?

Datum: 4/6/2024

Podpis: Mgr. Ivana Rapoš Božič, Ph.D.

